



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An occidere patre[m] vel matre[m] detestabilius sit q[uod] occidere
vxore[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium CXI

i. pericula *i. occulta literatio*
Scandala non veniant et cauta solutio fiat
i. sacerdotē s^c ego raymūd⁹ i. p^ricipet
Presbyterum solui nego si communicet istis
i. indigne s^c psbyter s^c sit i. absolutus
Iniuste si non celebret nisi primo solutus

¶ Hic ponit aliqua obseruanda circa excoīcatos dicēs. Excoīcati debēt stare foris eccliam nō ingrediendo eandē. z debent vitare p^rortia hoīm. z null⁹ d^z cū talib⁹ loq̄. nec d^z eis p^rgaudere in cibo z potu. nec aliq^s d^z eis exhibere oscula pacis qm̄ agn⁹ dei cantat nisi p^rus absoluant. z si illi sunt in excoīcatōe manifesta tūc nō p^rit absolui nisi a iudice excoīcate. z hoc est v^rz si nō fuerit in extremis dūmō def cautio satis faciēdi. Subdit q^d p^r sone p^ruincere ip̄s excoīcat⁹. sic sunt vxores filij z serui p^rit eis cohabitare. q^r eoz nutrimenta p^rcedūt ab excoīcat⁹. Sed q^uicūq^z cohabitaret cū istis excoīcat⁹ p^r eos dimittere p^rter hoc vt non noceat illi snia excoīcatōis. Subdit aliud documentū dicēs. pegrini z viatores licite p^rtrāsire p^rit terram alicui⁹ regis vel p^rncipis q̄ ē in banno. hūc subditi sui debēt reducere vt satis faciat z vt p^reuere absolutōem. Subdit dicēs. filius p^rentis patrē vel matrē d^z p^rpetue dolere de facto. z est excoīcat⁹ donec satis faciat. et nullus p^r eū absoluere nisi dⁿs aplicus. Subdit. si aliq^s eēt excoīcat⁹ p^r aliq^d factū secretū. puta furtū. tūc isti excoīcato rāta inūgat p^ria. z debet moderari p^r auxiliū sapient⁹ p^ressoris ne plura scādala inde oriant^r Subdit dicēs. si psbyter excoīcat⁹ siue iuste siue iniuste fuerit talis nō d^z celebrare missam nisi p^rus sit solutus a tali excoīcatōe

¶ Notandum p^rmo. q^d vxores filij z serui p^rit ip̄s excoīcat⁹ p^rmanere Rō ē. q^r melius est vt p^rmaneat eis q^z q^z fame perirent. q^r p^rter mai⁹ in⁹ cōueniens minus incōueniens est eligendū

¶ Secūdo norandū. q^d nullus d^z habere actū cū excoīcato. nec in loquela nec in mēsa nec in plateis nec in oraculo nec in ciuitate nec in campo. vt p^r extra questione tertia de excoīcatōe.

¶ Tercio notandū. q^d peregrini p^rit terrā excoīcato⁹ p^rtrāsire. z etiam subditi p^rit p^rncipē excoīcatū seq̄. Rō ē ista. q^r si peregrin⁹ terminū int^rctū voluerit p^rseq̄. optet q^d p^rparet sibi necessaria ab excoīcat⁹ Et subditi p^r hoc sequunt^r dⁿm. q^r bona z dona a dⁿo recipiūt vt ip̄i seruiant. q^d optimū est vt ip̄i adherēt. s^z cū tali p^rditōe q^d ip̄i sp^r debent inducere p^rncipem sc̄a dⁿm vt satis faciat z absoluet ab excoīcatōe.

¶ Quarto notandū. s^z d^r (nec oscula pacis) Cū in aliq^o regionib⁹ p^ruetudo ē q^d amici in plateis obuiātes mutuo inter se p^rsent oscula pacis et illo mō vsi fuerūt apli. z in signū illius dan^r nūc oscula pacis in celebra⁹ tione missa⁹. z sic nec oscula p^rmo mō debent dari ip̄s excoīcat⁹.

¶ Quinto notandū. dubitat. v^rz mag⁹ sit occidere patrē vel matrē q^z vxorē legitimā. Et videt^r q^d mag⁹ ē occidere vxorē q^z patrē vel matrē q^d sic p^rbatur. Ille mag⁹ peccat qui peccat p^r plā iura. sed occidēs vxorē peccat p^r plā iura. ergo mag⁹ est occidere vxorē q^z occidere patrē vel matrē. Maior est nota. s^z minor p^rbatur. q^r p^rmo mō aliq^s peccat cōtra leg⁹

Summula Raymundi

gen nature eo q lex nature vult. Quod tibi nō vis fieri nō facies alijs. s; nullus vult occidi ab alijs. s; nullus occidat alter. Secdo peccat ptra legē sacramētī. qz qcumqz interficit vxorē legitimā dirimit matrimoniu. s; dous plex pctm̄ pmittit. s; interficiēs patrē vel matrē solū peccat ptra lege natu re. s; sequit qz interficiēs vxorē magis peccat qz ille q patrē vel matrē interficit. S; in oppositū arguit sic. vir in aliq casu hz verberare vxorē. s; in nul lo casu hz verberare patrē vel matrē. s; min² ē pctm̄ verberare vxorē qz ver berare patrē vel matrē cū vir sit caput vxoris. S; minor pbat. qz nō ē licitū offendere patrē vel matrē. s; minus ē pctm̄ occidere vxorē qz patrē. vt pbatū ē. Ad hoc rīdet. qz vtrūqz ē malū. tñ vñū inter illa duo mala ē des testabilis alio. qz detestabile ē occidere vxorē. s; tñ detestabilius occide re patrē vel matrē. Tñ dī p̄hs. viij. ethicoz. qz tria bona sunt nobis colla ta a parentibz. s; ea essendi. qz qz p̄hs hz esse. hoc p̄ncipalr a deo hz z ple quenter a parētibz. Secdo bonum nutrimentū. qz parentes nutriunt filios. Tercio bonū informatōis. qz pueri nō solū nutriunt cor paliter a parentibz s; etiā spūaliter nutriunt. z hoc ē cū bonis informatōnibz z virtutū instru ctionibz. Silt habet octauo ethicoz. qz dñs magistris z parentibz equiuas lens nō reddit. Et s; ppter illa p̄dica bona hō plus peccat in offensiōe pa tris vel matris qz in offensiōe vxoris. Et sic tunc rīdet qz hoc est ver de peccatis tūc inequalia pctā sunt. s; ppter plura bñficia impensa maius est occidere patrem vel matrē qz interficere vxorem.

.i. eps colonicēsis *absoluat .i. prochiānū*
Presul agrippinus non soluat quem treuerensem
.i. ab excoīcatōe *s^c illud* *s; epō colonicēsi*
A banno. nisi sit concessum desuper illi
.i. pctm̄ .i. remittit *.i. remissio* *.i. nō valet.*
Hec scelus indulget. hec indulgentia nil est
colonicēsi *s; treuerēsis ep̄s* *s^c indulgētia*
Huic si vim confert indulgendi valet illa
s^c ep̄s *s^c ouibz*
Quicqz suis confert valet indulgentia talis
.i. antistes
Nullus in alterius villa presul celebrabit
.i. data *.i. autoritas*
Presulis officium. nisi sit concessa potestas
Qui citat absentes in banno vinculat illos
Errat si non sit hoc ostensum prius illis
Non licet vxores vel fratres siue sorores
Aut proprios pueros enormi verbere culqz

percutere .i. mitis .i. castigatio .i. phitet
Ledere. cum pia sit correctio non inibetur

mulier .i. q̄ est in puerp̄io .i. verteretur

Nulla puerperio decumbens percutiatur

scz femine .i. innodatur

Femina. percussor huius banno religatur

In hac prelator de determinat de absolutōe. z p̄nuat sic. Nā autor huius determinauit de ipa excoīcatōe. Sic p̄nter determinat de ipa absolute
 Et posset ista ps diuidi in tot ptes quot ponit documēta. vt patebit in p̄
 cessu. Et trahūtur ex ista plura documēta. quoz p̄muus est. q̄ epus vnus
 diocef nō p̄t aliq̄ue absoluere alterius diocef. nisi sibi esset sp̄cialiter p̄missum
 z p̄cessum. z si aliter fieret absolutio nō valeret. Subdit scdm̄ docu
 mentū dīcēs. q̄ nullus p̄sul d̄z exercere officiū alteri p̄sulis in p̄sulatu al
 terius. nisi p̄cessa sibi p̄cestat. Subdit terciū documētū. dīcēs q̄ nullus
 citatus absens p̄ligari vinculo excoīcatōis nisi ei p̄us sit nota citatio. et
 faciēs oppositū maxime errat. Subdit quartū documētū dīcēs. q̄ nulli
 citū est p̄cutere vxorē. fratrē. sororē. vel p̄p̄tos p̄ueros p̄cussione enormi. q̄
 ipsa correctio d̄z esse pia z charitatiua. z talis nō est phibita. Subdit vlti
 mū documētū q̄ p̄cutiēs mulierē decubentē in puerperio est excoīcatus.
 et nullus vir d̄z cognoscere mulierē carnaliter iacentē in puerperio.

¶ Dubitat aut. vtz excoīcatus p̄t intrare eccliam z audire sermonem scz
 p̄bū xp̄i. R̄ndet s̄m plures doctores. q̄ talis licite p̄t intrare eccliam ad
 audiendū sermonē z p̄bū xp̄i. qz talis in p̄dicatōe z sermone posset forte
 aliqd̄ audire p̄ qd̄ ip̄e p̄ueteret a malicia sua. ergo illi licitū est intrare ec
 clēsiā sub tali officio. s̄z in alijs officijs nullus excoīcatus p̄t intrare.

¶ Primo notādū. ex q̄ p̄us dictū est q̄ ois p̄cutiens clericū est excoīcatus
 et nō p̄t absolui nisi a papa. h̄ est verū nisi talis p̄cussio clericū eet p̄pter ali
 quā piā cām. vt cā discipline. in isto casu magister p̄t corrigere discipulos.
 pater filios. maritus vxorē. Pro q̄ nota. q̄ locus cū clerico nō d̄z eē talis
 q̄ sit nociū. qz nullus p̄t ledere aliū z se excusare dīcēdo se ioco se fecisse.

¶ Secdo notādū p̄ modū dubij. vtz comedēs cū excoīcato p̄t p̄cipare
 licite cū eo R̄ndet p̄ distinctōem. vel ergo ip̄e comedēs scit ip̄m esse excoīca
 tum publice. vel scit eū esse excoīcatū occulte. Si publice tūc nō d̄z secum
 comedere. et si alibi ess̄z vbi excoīcatus comederet d̄ctet surgere z nō secū
 comedere. als peccaret mortaliter. Si aut̄ scit eū excoīcatū occulte. tūc in
 occulto p̄t eum vitare si hoc posset fieri sine scandalo. si aut̄ timet scanda
 lū. p̄uenire nō d̄ctet eum vitare. sed quotienscūqz sine scandalo ip̄m vitare
 re p̄t non d̄ctet omittere

q̄cūqz dei .i. bona. furtiue .i. frūole

Qui rapit ecclesie res furtim vel violenter

s̄ eccle .i. redditus eccle

Aut decimas eius vel censum. vel quod ab illa

.i. p̄cedat. s̄ aliq̄ eccliam

Dependet. vel qui vicio violauerit ipsam